

Klass: Anthozoa (koralldjur), **Ordning:** Actiniaria (havsanemoner), **Familj:** Halcampoididae, **Släkte:** Halcampoides, **Art:** Halcampoides abyssorum Danielssen, 1890 **Synonymer:**

Kännetecken

En långsmal och genomskinlig havsanemon med tolv långa och tunna tentakler. I utsträckt tillstånd blir kroppskolumnen ca 10 cm lång och 1 cm bred för en utvuxen individ. I sammandraget tillstånd blir kolumnen 3-4 cm lång och 2,5 cm bred. Kolumnen är genomskinlig med en ljus rosa till orange skiftning upptill, samt med tolv smala, vitaktiga strimor som löper längs med hela kolumnen. Dessa linjer svarar mot tolv fullständiga radiära kroppsväggar, s.k. mesenterier, inne i kolumnen, vilka är stödjeväggar som löper från kroppsväggen till svalgröret i mitten. Utanpå kolumnen är ytan slät, utan veck eller vårtor. I den nedre änden av kolumnen finns en rundad blåsa, som används för grävning och förankring i mjukbotten. De smala tentaklerna blir decimeterlånga och hänger ofta ut i vattenströmmen. Tentaklerna är till färgen genomskinligt brunaktiga, med röda eller gröna skiftningar. Det råder taxonomisk osäkerhet mellan arterna *Halcampoides abyssorum* och *Halcampoides purpureus*.

Utbredning och status

H. abyssorum är känd från kusterna kring hela de Brittiska öarna, djupa delar av Nordsjön och Skagerraks djupa ränna, vidare norrut längs norska västkusten och Barents hav upp till Svalbard. Den är huvudsakligen känd från större djup, ned till ca 1100 m, men har även påträffats så grunt som på 20 meters djup i norska fjordar. Artens levnadssätt gör att den endast kan samlas in med grävande redskap som ringskrapa eller liknande. Då det dessutom råder taxonomisk osäkerhet, är det möjligt att arten har en vidare utbredning än man antagit hittills. Förväxlingsarten *H. purpureus* har en global utbredning i alla världshav. Båda arterna är mycket sparsamt påträffade i svenska vatten, men i Jägerskiölds undersökningar (1921-1938) rapporterades sju fynd av förväxlingsarten *H. purpureus*. Under Svenska artprojektets marina inventering 2006-2009 gjordes ett enda fynd av *H. abyssorum*, från en lokal på drygt 320 meters djup i Skagerrak, i höjd med Lysekil. Under pockmarks-inventeringen 2012 i Brattensområdet utanför Smögen gjordes ytterligare ett fynd.

Ekologi

Det är en grävande och nattaktiv art som är bunden till skalsand eller blandad skal- och grusbotten. Den kan dra ihop sig kraftigt och reagerar sekundsnabbt snabbt på ljus och försvinner ned i botten vid minsta störning. Den har sexuell fortplantning och troligen ett frisimmande första larvstadium. Mycket lite är dock i övrigt känt om reproduktionen, de olika utvecklingsstadierna och dess övriga ekologi.

Hot

Många koralldjur har farit illa av den omfattande bottenrålningen och det är möjligt att även *H. abyssorum* kan ha påverkats negativt. Även ökad sedimentation till följd av trålning och övergödning skulle kunna påverka arten negativt. Då den i svenska vatten befinner sig i sydgränsen av dess totala utbredning är det rimligt att anta att arten kan påverkas negativt av ökande vattentemperatur.

Åtgärder

Det är svårt att föreslå specifika åtgärder eftersom kunskapen om artens utbredning och status är så bristfällig. Fler undersökningar behövs av de djupare områdena i Skagerrak där arten förekommer.

Övrigt

Etymologi: *Halcampoides*, Lat. ”liknar *Halcampa*”, ett närstående släkte av havsanemoner; *abyssorum*, Lat. ”tillhörande djupet”, vilket syftar på att den är djuplevande.

Litteratur

Carlgren, O. 1945. Polypdyr III. Koraldyr. Danmarks fauna 51. G.E.G. Gads Forlag.

Fautin, D. 2011. Hexacorallians of the world homepage, <http://hercules.kgs.ku.edu/hexacoral/anemone2/index.cfm>

Hansson, H. G. 2011. Marina sydiskandinaviska ”evertebrater”. Webb-upplaga.

http://loven.gu.se/digitalAssets/1480/1480031_hansson-2011.pdf

Karlsson, A., Berggren, M., Lundin, K. & Sundin, R. 2014. Svenska artprojektets marina inventering - slutrapport. ArtDatabanken rapporterar 16. ArtDatabanken, SLU. Uppsala

Moen, F.E. & Svensen, E. 2014. Dyreliv i havet. Nordeuropeisk marin fauna. 6:e upplagan. KOM forlag.

Riemann-Zürneck, K. 1993. Redescription of the athenarian sea anemone *Halcampoides abyssorum* Danielssen, 1890 (Actinaria Halcampoididae). Mitt Hamb Mus Inst, 90, pp. 31-40

Wood, C. 2005. Seasearch guide to sea anemones and corals of Britain and Ireland. Marine Conservation Society, Ross-on-Wye.

Författare

Kennet Lundin . Reviderad Kennet Lundin 2015. © ArtDatabanken, SLU 2015